

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA w ŁODZI**
ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź
tel. (42) 636 36 89, fax (42) 636 07 12
e-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO 430-10 (11)12/AK

Łódź, dnia 12 marca 2013 r.

DECYZJA Nr RŁO 6/2013

- I.** Na podstawie art. 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) i stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na Gminę Galewice **karę pieniężną** w wysokości **6.705 zł** (słownie: sześć tysięcy siedemset pięć złotych), co stanowi równowartość 1.640 euro, tj. 10 euro **za każdy dzień zwłoki** poczynając od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 12 czerwca 2012 r. włącznie, **w wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Nr RŁO 10/2011 wydanej w dniu 29 kwietnia 2011 r., w zakresie punktu I jej sentencji**, płatną do budżetu państwa.

- II.** Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 267), w związku z art. 83 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do jej art. 33 ust. 6

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

postanawia się obciążyć Gminę Galewice kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej z tytułu zwłoki w wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Nr RŁO 10/2011 wydanej w dniu 29 kwietnia 2011 r. w kwocie 17,20 zł (słownie: siedemnaście złotych 20/100) i zobowiązuje się Gminę Galewice do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej: „Prezesem Urzędu” – działając na podstawie art. 10 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów” – wydał w dniu 29 kwietnia 2011 r. decyzję Nr RŁO 10/2011 – zwaną dalej: „Decyzją”. W punkcie I sentencji Decyzji, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko Gminie Galewice – zwanej dalej: „Gminą”, Prezes Urzędu uznał za praktykę ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nadużywanie przez Gminę pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmującym obszar tej Gminy poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści:

- 1) warunków umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, zgodnie z którymi *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody spowodowane: brakiem wody w ujęciu”* i *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane: brakiem wody w ujęciu”*,
- 2) warunków umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego, zgodnie z którymi *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody spowodowane: przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych”*,
- 3) warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zapisów, zgodnie z którymi *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane: przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych”*,

i nakazał zaniechanie jej stosowania.

Od powyższej Decyzji Gmina nie wniosła odwołania i Decyzja doręczona Gminie w dniu 2 maja 2011 r. stała się prawomocna w dniu 17 maja 2011 r.

Mając na względzie, że od daty uprawomocnienia się Decyzji do dnia 31 grudnia 2011 r. upłynął okres umożliwiający podjęcie i zakończenie działań w celu realizacji nałożonych na Gminę obowiązków, Prezes Urzędu przeprowadził pod sygn. akt RŁO-400-7/12/AK postępowanie wyjaśniające w celu kontroli wykonania Decyzji. W ww. postępowaniu wyjaśniającym został zebrany materiał dowodowy pozwalający na ustalenie czy Decyzja została wykonana bądź, czy istnieją podstawy do wszczęcia przeciwko Gminie postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 107 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Na podstawie zebranego materiału dowodowego podczas kontroli bezpośredniej Gminy w miesiącu maju 2012 r. Prezes Urzędu ustalił, że w dniu 18 maja 2012 r. Gmina pozostawała w zwłoce w wykonaniu Decyzji.

W dniu 16 lipca 2012 r. Gmina poinformowała o zakończeniu w dniu 12 czerwca 2012 r. akcji wymiany umów na umowy zgodne z nowymi wzorcami.

W związku z dokonаныmi ustaleniami Prezes Urzędu w dniu 22 listopada 2012 r. wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na Gminę kary pieniężnej z tytułu zwłoki w wykonaniu prawomocnej Decyzji (dowód: karty Nr 1-2).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej Gmina podniosła, że zwłoka w wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu spowodowana była

3 miesięczną chorobą pracownika zatrudnionego na stanowisku związanym z obsługą kontrahentów w zakresie rozliczania dostarczanej wody i odbioru ścieków, wprowadzeniem we wrześniu 2011 r. dodatkowej zmiany w opracowanych już wzorcach umów w zakresie terminu składania reklamacji, trudnościami ekonomicznymi spowodowanymi brakiem dodatkowych środków finansowych poza środkami już zaplanowanymi na dany rok, prowadzeniem wymiany umów jedynie własnymi siłami. Ponieważ przygotowanie umów dla 1.761 kontrahentów przez 1 pracownika zajęło około 3 miesiące, wymianę umów Gmina mogła rozpocząć dopiero w pierwszym możliwym okresie rozliczeniowym. W ocenie Gminy powyższe okoliczności, które wpłynęły na opóźnienie w wykonaniu decyzji, uzasadniają brak możliwości wykonania Decyzji w 2011 r. przy dołożeniu wszelkich starań z jej strony, w związku z powyższym Gmina wniosła o odstąpienie od wymierzenia kary (dowód: karty Nr 22-23).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny.

Niniejsze postępowanie dotyczy zwłoki w wykonaniu prawomocnej Decyzji wydanej na podstawie art. 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W Decyzji Prezes Urzędu uznał za praktykę ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zachowanie Gminy polegające na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmującym obszar gminy Galewice poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści:

- 1) warunków umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, zgodnie z którymi *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody spowodowane: brakiem wody w ujęciu”* i *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane: brakiem wody w ujęciu”*,
- 2) warunków umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego, zgodnie z którymi *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody spowodowane: przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych”*,
- 3) warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zapisów, zgodnie z którymi *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane: przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych”*,

i nakazał zaniechanie jej stosowania. Decyzja została doręczona Gminie w dniu 2 maja 2011 r. i stała się prawomocna w dniu 17 maja 2011 r.

Prezes Urzędu ustalił, że na terenie Gminy woda z wodociągu dostarczana jest 1.761 odbiorcom a ścieki są odbierane od 328 dostawców. Długość sieci wodociągowej wynosi 140 km. Eliminacja przez Gminę z obrotu gospodarczego zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień polegała w pierwszej fazie na aneksowaniu wcześniej zawartych umów (doręczono 154 aneksy), a od miesiąca września 2011 r. na wymianie zawartych, jeszcze przed wydaniem Decyzji, umów o dostarczanie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na nowe umowy nie zawierające kwestionowanych postanowień. Wymiana umów była dokonywana przez Gminę własnymi siłami i środkami i została powiązana z odczytami wodomierzy, co miało na celu obniżenie kosztów wymiany zawartych umów. Umowy były dostarczane kontrahentom przez dwóch pracowników Gminy, którzy w ciągu 32 dni dokonują odczytów wodomierzy u wszystkich odbiorców. Wzorce nowych umów o dostarczanie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie

ścieków Gmina opracowała już w kwietniu 2011 r., jednak z powodu ich modyfikacji dopiero w dniu 8 września 2011 r. Gmina wprowadziła je do obrotu prawnego i na ich podstawie zaczęła podpisywać nowe umowy z kontrahentami. Z wzorców tych kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia zostały wykreślone. Do dnia zakończenia kontroli bezpośredniej Gminy, tj. do 18 maja 2012 r., Gmina doręczyła kontrahentom 1.048 umów, z tego 792 umowy zostały podpisane przez kontrahentów.

Prezes Urzędu ustalił, że wymianę umów Gmina rozpoczęła j.n.:

- dla kontrahentów z miejscowości Galewice w dniu 4 października 2011 r.,
- dla kontrahentów z miejscowości Niwiska w dniu 28 listopada 2011 r.,
- dla kontrahentów z miejscowości Osiek w dniu 20 grudnia 2011 r.

Natomiast dla pozostałych 27 miejscowości liczących łącznie 785 kontrahentów Gmina rozpoczęła wymianę umów w 2012 r.

W dniu 12 czerwca 2012 r. Gmina zakończyła akcję wymiany umów na umowy zgodne z nowymi wzorcami.

Prezes Urzędu uznał, że pomimo wykonania Decyzji w dniu 12 czerwca 2012 r. powyżej opisane ustalenia uzasadniają nałożenie na Gminę kary pieniężnej z tytułu zwłoki w wykonaniu prawomocnej Decyzji Prezesa Urzędu.

W toku przeprowadzonego postępowania Gmina poinformowała, że jej przychody z tytułu działalności gospodarczej opodatkowanej podatkiem VAT za 2012 r. wynoszą 947.160,74 zł.

Prezes Urzędu zważył, co następuje.

Stosownie do art. 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanych między innymi na podstawie art. 10 tej ustawy.

Kary pieniężne są podstawowym środkiem egzekucji prawomocnych decyzji Prezesa Urzędu. Nakładanie kar ma na celu przymuszenie przedsiębiorcy do wykonania orzeczenia rozstrzygającego sprawę merytorycznie i skłonienie go do wykonania określonego w tym orzeczeniu obowiązku. Kary nakładane na podstawie art. 107 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów mogą być również nałożone już po wykonaniu decyzji, jeżeli stwierdzone zostanie, że nastąpiła zwłoka w realizacji nałożonych tą decyzją obowiązków. W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, iż dopuszczalne jest nałożenie kary pieniężnej za niewykonanie decyzji, pomimo jej późniejszego wykonania. Wobec tego kary pieniężne, o jakich mowa wyżej pełnią też funkcję represyjną.

Zarzut niewykonania decyzji może być postawiony przedsiębiorcy wówczas, gdy nie wykonał on orzeczenia w całości lub części, a także w przypadku, gdy nie wykonał go w terminie. Aby można było uznać, że orzeczenie zostało wykonane, musi być wykonane w całości, tylko wtedy bowiem stan faktyczny na rynku doprowadzony zostaje do postulowanego stanu, który nie narusza przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stopień wykonania orzeczenia wpływać może natomiast na wymiar kary, która określana może być w szeroko ustanowionych granicach ustawowych.

Decyzja Prezesa Urzędu nakazująca zaniechanie stosowania określonych naruszeń

powinna być wykonana niezwłocznie po jej uprawomocnieniu się. Wykonanie niezwłoczne nie oznacza wykonania natychmiastowego, ale wykonanie bez zbędnej zwłoki. Termin wykonania decyzji powinien uwzględniać także czas niezbędny przedsiębiorcy do przygotowania się do spełnienia nałożonego obowiązku¹. Taki czas w przedmiotowej sprawie Prezes Urzędu ustalił uwzględniając stan faktyczny, możliwości ekonomiczne, etatowe i logistyczne Gminy, opierając się na orzecznictwie dotyczącym decyzji zobowiązaniowych wydanych na podstawie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w sprawach stosowania praktyk ograniczających konkurencję przez Gminy o podobnej strukturze organizacyjnej, ilości odbiorców i długości sieci wodociągowej oraz zajmujące się samodzielnie zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniem ścieków (vide: decyzje Prezesa Urzędu o numerach RWR 12/2009, RKR 33/2012, RLU 2/2011, RŁO 53/2012, RŁO 11/2012, RPZ 8/2012). W decyzjach tych, po uwzględnieniu różnorodnej działalności gospodarczej przedsiębiorców będących gminami, ilości obowiązujących umów podlegających aneksowaniu lub wymianie, długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz posiadanych przez te gminy środków technicznych, ekonomicznych i etatowych umożliwiających po najniższym koszcie wykonanie złożonego Prezesowi Urzędu zobowiązania, jak również po uwzględnieniu charakteru kontrahentów, czy zwyczajowo przyjętego sposobu odczytu wodomierzy i doręczania rachunków za wodę, przyjęto dwa pełne okresy rozliczeniowe, jednak łącznie nie dłuższe niż 6 miesięcy, na wykonanie nałożonego w danej decyzji zobowiązania do podjęcia i zakończenia podjętych przez gminy działań zmierzających do zapobieżenia wskazanym w nich naruszeniom.

W niniejszej sprawie dla zastosowania normy prawnej wynikającej z art. 107 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów konieczne jest wobec tego rozważenie, czy Gmina pozostawała w zwłoce w wykonaniu Decyzji, oraz czy zwłoka była następstwem zaniechania lub działania Gminy.

W pkt I sentencji Decyzji Prezes Urzędu działając na podstawie art. 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznał za praktykę ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zachowanie Gminy polegające na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmującym obszar tej Gminy poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści:

- 1) warunków umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, zgodnie z którymi *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody spowodowane: brakiem wody w ujęciu”* i *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane: brakiem wody w ujęciu”*,
- 2) warunków umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego, zgodnie z którymi *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody spowodowane: przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych”*,
- 3) warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zapisów, zgodnie z którymi *„Usługodawca nie ponosi odpowiedzialności za obniżone ciśnienie wody i przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane: przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych”*,

i nakazał zaniechanie jej stosowania. Uprawomocnienie się Decyzji w dniu 17 maja 2011 r. spowodowało powstanie po stronie Gminy obowiązku niezwłocznego dostosowania swojego zachowania do nakazów z niej wynikających.

¹ Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19 listopada 1991 r. sygn. akt XVII Amr 13/91.

W przypadku, gdy stwierdzona praktyka polega na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmującym obszar Gminy, poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, zaniechanie tej praktyki powinno polegać na umożliwieniu jej kontrahentom, zarówno dotychczasowym, jak i przyszłym, zawarcia umów niezawierających zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień. W celu wykonania nakazu zaniechania powyższej praktyki Gmina winna niezwłocznie po uprawomocnieniu się Decyzji:

- podjąć działania polegające na zmianie stosowanych w obrocie prawnym wzorców umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w brzmieniu uwzględniającym zastrzeżenia Prezesa Urzędu,
- podjąć działania umożliwiające zawieranie z nowymi odbiorcami usług umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków o treści zgodnej z sentencją Decyzji;
- podjąć sukcesywne działania mające na celu w możliwie jak najkrótszym czasie zapewnienie wszystkim dotychczasowym kontrahentom – odbiorcom wody i dostawcom ścieków wymianę dotychczasowych umów lub ich aneksowanie w brzmieniu uwzględniającym zastrzeżenia Prezesa Urzędu.

Oceniając zachowanie Gminy zmierzające do wykonania Decyzji Prezes Urzędu przeanalizował następujące fakty:

1. Decyzja uprawomocniła się w dniu 17 maja 2011 r.
2. Gmina wprowadziła w dniu 8 września 2011 r. do obrotu prawnego nowe wzorce umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków niezawierające w swojej treści kwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień i zastępujące dotychczas obowiązujące wzorce umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.
3. Gmina rozpoczęła w dniu 8 września 2011 r. podpisywanie umów z kontrahentami na podstawie nowych wzorców umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.
4. Gmina od dnia 4 października 2011 r. rozpoczęła wymianę dotychczasowych umów na nowe umowy o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.
5. Do końca 2011 r. Gmina wymieniła około 40% dotychczasowych umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na umowy opracowane na podstawie wzorców umów wprowadzonych w dniu 8 września 2011 r.
6. Do dnia 18 maja 2012 r. Gmina wymieniła 1.048 umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.
7. W dniu 12 czerwca 2012 r. Gmina zakończyła wymianę 1.761 umów o dostarczenie wody z wodociągu wiejskiego i umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.

W ocenie Prezesa Urzędu powyższe okoliczności wskazują, iż zachowanie Gminy jakkolwiek zakończone wykonaniem Decyzji w dniu 12 czerwca 2012 r. spowodowało, że czas wykonania był zbyt długi i Gminie można zarzucić zwłokę w wykonaniu powyższej decyzji i tym samym podjąć działania wskazane w art. 107 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Prezes Urzędu biorąc pod uwagę ilość obowiązujących umów podlegających wymianie, długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy, posiadane przez Gminę środki

techniczne (własne drukarki i kopiarki), ekonomiczne (ograniczone możliwości finansowe Gminy w przypadku powstania dodatkowych nieplanowanych wydatków) i osobowe (jeden pracownik zajmujący się drukowaniem i zawieraniem umów z kontrahentami) oraz uwzględniając charakter odbiorców, którymi w większości są rolnicy, którzy z powodu prac polowych bardzo często przebywają poza miejscem zamieszkania, uznał, że Gmina była w stanie w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r. wykonać Decyzję. Okres ten od uprawomocnienia się decyzji do dnia 31 grudnia 2011 r. obejmował dwa pełne okresy rozliczeniowe, w których Gmina korzystając wyłącznie z własnych środków i zasobów ludzkich mogła, co najmniej dwukrotnie, przy okazji odczytów wodomierzy i wystawiania rachunków za wodę i odbiór ścieków lub uiszczania płatności za te rachunki doręczyć nowe umowy swoim kontrahentom. Nawet jeżeli opracowywanie wzorców umów zajęło Gminie 3 miesiące to i tak biorąc pod uwagę czas pracy pracowników zajmujących się odczytem wodomierzy, zgodnie z informacją o czasie trwania odczytów wodomierzy, byłoby oni w stanie, w ciągu 32 dni roboczych, dostarczyć kontrahentom nowe umowy. Tym samym Prezes Urzędu uznał, że po dniu 31 grudnia 2011 r. Gmina pozostawała w zwłoce w wykonaniu Decyzji.

Prezes Urzędu uznał, że od dnia uprawomocnienia się Decyzji do dnia 31 grudnia 2011 r. nie wystąpiły żadne okoliczności wyłączające odpowiedzialność Gminy z tytułu niewykonania w tym czasie Decyzji. Gmina w swoich wyjaśnieniach nie wskazała żadnych zdarzeń lub okoliczności, które można by było uznać za siłę wyższą. Takich sytuacji nie ujawniła również przeprowadzona przez Prezesa Urzędu kontrola w siedzibie Gminy. Podniesione przez Gminę argumenty wyjaśniające przyczyny wykonania decyzji dopiero w czerwcu 2012 r. takie jak: niewystarczające zatrudnienie związane z obsługą mieszkańców w zakresie dostarczania wody i odbioru ścieków, długotrwała choroba pracownika, niemożność uzyskania dodatkowych środków finansowych poza środkami zaplanowanymi na 2011 r. nie stanowią, zdaniem Prezesa Urzędu, przyczyn o których Gmina nie wiedziała wcześniej i którym przy dołożeniu należytej staranności nie mogłaby przeciwdziałać. Gmina odpowiada za swoje działania związane z organizacją czasu pracy jej pracowników. Jak wskazał wyżej Prezes Urzędu przy dobrej woli i właściwej organizacji pracy Gmina mogła do 31 grudnia 2011 r. wykonać Decyzję.

W ocenie Prezesa Urzędu:

- działania Gminy zmierzające do wykonania Decyzji nie można uznać za działanie niezwłoczne i konsekwentne,
- czasu faktycznego wykonania Decyzji nie można uznać za właściwy, niezbędny do realizacji nałożonych na Gminę obowiązków,
- opóźnienie w wykonaniu Decyzji nie jest uzasadnione okolicznościami wyłączającymi odpowiedzialność Gminy.

Na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego Prezes Urzędu uznał, że Gmina dopuściła się zwłoki w wykonaniu Decyzji. W ocenie Prezesa Urzędu zwłoka ta obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2012 r. do 12 czerwca 2012 r., gdyż od uprawomocnienia się Decyzji do dnia 31 grudnia 2011 r. Gmina, przy uwzględnieniu:

- skali wymaganych zmian w umowach,
- stopnia ich merytorycznej trudności,
- możliwości etatowych i logistycznych związanych z wdrożeniem nowych wzorców umowy do stosowania, oraz wymianą lub aneksowaniem dotychczasowych umów,

była w stanie samodzielnie w tym okresie wykonać Decyzję. Wobec tego zwłoka w wykonaniu Decyzji obejmująca okres **od dnia 1 stycznia 2012 r. do 12 czerwca 2012 r.** (dzień zakończenia

wymiany umów) wynosi **164 dni** i za ten okres uzasadnione jest nałożenie na Gminę kary pieniężnej określonej w art. 107 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 107 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji nakazujących zaniechanie stosowania praktyk ograniczających konkurencję. Karę pieniężną nakłada się licząc od daty wskazanej w decyzji. Ponadto zgodnie z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przy ustalaniu kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę, że uchylanie się przez Gminę od obowiązku niezwłocznego wykonania Decyzji dotyczyło pozostawania w zwłoce w wykonaniu Decyzji w zakresie wymiany umów obowiązujących w obrocie prawnym zawierających kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia stanowiące praktykę ograniczającą konkurencję. Od uprawomocnienia się Decyzji aż do dnia 31 grudnia 2011 r. (przez okres ponad 6 miesięcy) Gmina nie podjęła zdecydowanych i skutecznych działań zmierzających do niezwłocznego dostosowania swojego zachowania rynkowego do zawartego w Decyzji nakazu.

Na wysokość kary pieniężnej wpływa również fakt, iż zwłoka w wykonaniu działań zmierzających do zaprzestania stosowania praktyk ograniczających konkurencję skutkuje znacznym stopniem zagrożenia interesu publicznoprawnego, co wyraża się w powszechnym charakterze stosowanych praktyk. W przedmiotowej sprawie pozostawanie w zwłoce z wykonaniem wskazanego w Decyzji nakazu zaniechania stosowania praktyk ograniczających konkurencję oznacza, iż pomimo uprawomocnienia się Decyzji przez dłuższy czas (choć stopniowo w coraz bardziej ograniczonym zakresie) Gmina stosowała kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia w obrocie prawnym. Nie sposób przy tym pominąć faktu, iż mobilizację Gminy do podjęcia zdecydowanych i skutecznych działań łączyć należy z faktem wszczęcia przez Prezesa Urzędu postępowania wyjaśniającego w celu kontroli wykonania Decyzji.

Ustalając wysokość nałożonej kary Prezes Urzędu wziął także pod uwagę stopień przyczynienia się Gminy do zwłoki w wykonaniu Decyzji. Prezes Urzędu uznał, iż działania Gminy od początku cechowała nieuzasadniona opieszałość i brak woli niezwłocznego dostosowania się do nakazu wynikającego z wydanego w stosunku do niej orzeczenia. W ocenie Prezesa Urzędu Gmina nie dołożyła należytej staranności w tym zakresie. W powyższym kontekście Prezes Urzędu wziął także pod uwagę, iż nie wystąpiły żadne okoliczności niezależne od Gminy uzasadniające wydłużenie okresu na wykonanie Decyzji.

Art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakazuje, aby przy ustalaniu kar pieniężnych brać pod uwagę przesłankę wcześniejszego naruszenia przepisów ustawy. Zgodnie jednak ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 sierpnia 2009 r. sygn. akt III SK 17/09 okoliczność, o jakiej mowa powyżej nie jest istotna przy nakładaniu kary za niewykonanie decyzji. W ww. wyroku Sąd stwierdził, iż częstotliwość naruszania przepisów ustawy odgrywa znaczenie przy nakładaniu kar pieniężnych z tytułu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub ograniczających konkurencję, a nie z tytułu niewykonania decyzji Prezesa Urzędu. W przedmiotowym postępowaniu powyższa okoliczność nie wystąpiła.

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej okoliczności Prezes Urzędu postanowił nałożyć na Gminę karę pieniężną stanowiącą równowartość **1.640 euro**, tj. **10 euro** za każdy z 164 dni zwłoki w wykonaniu prawomocnej Decyzji.

Zgodnie z art. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary. Wartość euro została wobec tego przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2012 r., zgodnie z którym kurs euro wynosił 4,0882 zł.² W związku z tym wysokość nałożonej na Gminę kary pieniężnej przewidzianej w art. 107 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustalona jako iloczyn liczby dni niewykonania decyzji, stawki dziennej za zwłokę w jej wykonaniu oraz wartości euro określonej zgodnie z art. 5 tej ustawy, wynosi w zaokrągleniu do pełnych złotych **6.705 zł** (słownie: sześć tysięcy siedemset pięć złotych).

Prezes Urzędu uznał, że nałożona kara, stanowiąca około 0,1% maksymalnego wymiaru kary określonego w art. 107 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest adekwatna zarówno do stwierdzonych przewinień, jak i możliwości finansowych Gminy. Zważył także, że nałożona kara powinna służyć podkreśleniu naganności ocenianego w toku niniejszego postępowania zachowania polegającego na zwłoce w wykonywaniu decyzji Prezesa Urzędu. Wymierzona kara pełni zatem funkcję represyjną jako sankcja za niedostosowanie się do obowiązków wynikających z prawomocnego orzeczenia nakazującego niezwłoczne zaniechanie stosowania praktyki ograniczającej konkurencję. Jednocześnie karze należy przypisać funkcję prewencyjną, gdyż jej nałożenie ma przeciwdziałać wystąpieniu podobnych do opisanych w niniejszej decyzji nieuzasadnionych opóźnień w przyszłości.

Wysokość nałożonej kary uwzględnia także wysokość przychodu uzyskanego przez Gminę i jej sytuację finansową. Jakkolwiek ustawodawca nie uzależnia wysokości kary pieniężnej za zwłokę w wykonaniu decyzji od wysokości przychodu przedsiębiorcy, Prezes Urzędu uznał, że nakładana kara pieniężna prawidłowo spełni przypisywane jej cele, gdy będzie uwzględniać potencjał ekonomiczny adresata decyzji.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł, jak w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów tej ustawy przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania. Przedmiotowe postępowanie wykazało, iż Gmina dopuściła się zwłoki w wykonaniu Decyzji.

Zgodnie z art. 263 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 267) – zwanej dalej: „k.p.a.” – w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, do kosztów postępowania zalicza się

² Narodowy Bank Polski – Internetowy Serwis Informacyjny
<http://www.nbp/home.aspx?navid=archa&c=/ascx/tabarch.asc&n=a252z121231>

koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron w przypadkach przewidzianych w art. 56 k.p.a., a także koszty spowodowane oględzinami na miejscu, jak również koszty doręczenia stronom pism urzędowych. Kosztami niniejszego postępowania są koszty doręczenia Gminie – stronie postępowania – pism urzędowych, które wyniosły 17,20 zł (słownie: siedemnaście złotych 20/100).

W związku z powyższym Prezes Urzędu postanowił obciążyć Gminę kwotą 17,20 zł (słownie: siedemnaście złotych 20/100).

W związku z powyższym Prezes Urzędu postanowił jak w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Zgodnie z art. 264 § 1 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów koszty niniejszego postępowania Gmina Galewice obowiązana jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231 000000

w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 i 2 z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) – zwanej dalej: „k.p.c.” – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

Jednak w przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt II sentencji niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 264 § 2 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 k.p.c., przysługuje zażalenie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury*

Barbara Romańczak-Graca

Otrzymuje:

Gmina Galewice

ul. Wieluńska 5
98-405 Galewice